

Tere

Esmalt tänu haridusstrateegia sisuväärtusi avava ja edasisi arenguid konkretiseeriva teabeürituse eest.

Mõistsime, et pikalt ja huvitatud poolte osalusel ettevalmistatud dokument on väärtus tulevikuks, aga seda juhul kui kõik vastutust kandvad institutsioonid sellesse panustavad.

Tõdesime, et koostamise eest vastutajad mõistavad sisu täpsemalt, teavad mis on veel nõ ridade vahel ja mis ehk teistes dokumentides oma koha leidnud. Viitan veelkord eileöeldule - strateegia peab olema üheselt arusaadav kõigile, kes sellest edaspidi juhitud ja täitmisele pööravad.

Edasi mõned täpsustavad küsimused ja ettepanekud.

- haridusasutused võivad olla erinevates haldusalluvustes ja omandisuhetes, seega oleks otstarbekas viide - strateegia põhimõtted laienevad kõigile;
- strateegilise eesmärgina tuuakse esile tõhusa rahastamise vajadus. Kas võiks viidata, et rahastamise allikad võivad olla kombineeritud - riiklikud, omavalitsuste, ettevõtluse (metseensluse), üksikisikute panustuse sümbioos, etc;
- erasektoripoolse finantseerimise parandamine ja panustamine eeldab teatud finantseerimis põhimõtete ja seadusandliku keskkonna ümbervaatumist;
- täpsustan veelkord meie varasemelt esitatud ettepaneku - kaasata teema arendusse ka huviharidus - põhjendatust. See puudutab eelkõige muusikakoolide ja koreograafia valdkonda, kuna ilma varase õppealguseta puudub võimalus süsteemse õppe jätkamiseks järgmistel astmetel ja eriliste annete selekteerimiseks ning jätkuva arengu tagamiseks;
- elukestva õppe kitsaskohtade loetelus viidatakse, et õppijate sotsiaalmajandusliku tausta mõju õpitulemustele on väike. Võib väitega nõustuda. Kuid sotsiaalmajanduslik olukord ei võimalda (ilmselt on sellist statistikat ja uurimusi piisaval) paljudel oma huve ja vajadusi realiseerida. Kas ja milline on abivõimalus?;
- hinnates keelekümbelse tulemuslikkust, ei peaks me kinnistuma, tsiteerin - venakeelsete noorte - terminile. Peaks arvestama, et juba täna ja seda enam tulevikus on rahvuseid ja keeli, kellega koos toimetame, oluliselt enim. Seega võiks siin kasutada venekeelsete noorte vs teistest rahvustest noorte sõnastust;
- põhjendatult ja läbivalt on dokumendis väja öeldud, et hea õpetaja väärrib õiglast töötasu. Oma igapäevatoos puutume kokku, et uue PGS ja selle alamaktide sisu kohaselt on välja jäänud tugispetsialistid. Ja seda eelkõige töötasustamise küsimuses. Kooli tuleb hinnata kõigi haridusasutusse panustavate isikute kogumina;
- ka varem, kuid eriti nüüd ja tulevikus tähtsustub koolijuhi roll. See eeldab nii praeguste kui tulevaste juhtide paremat ettevalmistust, täiendõppe süsteemi parandamist, mille kaudu saavad juhid nii juhtimisalaseid, finatvaldkonna, juriidilisi, etc teadmisi kaasajastada. Kas ja kuidas ja millises suunas mõjub koolijuhtide poliitiliste kuuluvuste vektor - ka siin võib olla küsimärgi koht;

- teadlike valikute kujundamise teema all viidatakse, et põhiline aktsent tehakse põhikooli III astmele. Eeldan, et see teemakäsitlus ei saa olla ühekordne või lühiajaline ning võiks ja peaks olema läbiv pikemat õpiaega ja mitte ainult põhikoolis/gümnaasiumis. Muutuvad teadmised, huvid ja muud mõjurid vajavad korduvat selekteerimist ja selle juures on nõustjate roll oluline. Selle protsessi realiseerimiseks saaks kasutada ka töötukassa suurte praktiliste kogemustega nõustajate potentsiaali. Praktilise rakendusega seonduv on lahendatav;
- digiõpe on kindlasti positiivne tulevik. Kuid üleminekul ja ka tulevikus mõjutavad nende võimaluste kasutamist ühelt poolt perekondade, õppijate erinevad majanduslikud võimalused ja teisalt andmeside toimimise/kättesaadavuse kvaliteet. Seega peab sellise õpikeskkonna muutmise samm olema kaetud piisava ja kvaliteetse ressursiga;
- dokument postuleerib - strateegia rakendamist koordineerib HTM ning panustavad teised ministriumid. Kordan eilsel arutelul esitatud soovitus - panustamisse tuleb kaasata ka kohalike omavalitsusüksuste volitatud esindajad, aga samuti sotsiaalpartnerite ning eriala- ja kutseliitude volitatud esindjad (esindajate valik ja volitused vajavad otsustamist).

Eeltoodu on minu subjektiivne lähenemine, kuid kantud eesmärgist - strateegiadokumendi väärtus on tema realiseeritavus ning selle kaudu teadmistepõhise jätkusuutliku ühiskonna edendamine.

Juhul, kui esitatu ei leia aktsepeerimist, on hariduse eest otseselt hea seisjatel siiski võimalik taustamaterjalist leida kõrvalolijate arusaamu ja hinnaguid.

Täna kõiki, kes dokumendi valmimisse kaasa aidanud ja tänan korraldajaid võimaluse eest selles protsessis osaleda.

Parimat meiele kõigile,

Ago Tuuling
Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon
Eesti Kultuuritöötajate Ametiliit
juhatuste esimees
11.10.2013